

REKK ALAPÍTVÁNY: SZAKMAI BESZÁMOLÓ

2018. január - december

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A REKK Alapítvány 2016-os megalapítása óta változatlanul az energiaszektorban zajló átalakulások megvitatásával foglalkozik, és olyan hazai és regionális szakmai fórumokat szervez, ahol az iparág kiemelkedő képviselőinek részvételével fogalmazhatunk meg válaszokat ezekre a kihívásokra. 2018. év kiemelt eseménye, hogy *új szakmai igazgató* segíti az alapítvány munkáját *Felsmann Balázs személyében*.

A *villamosenergia-piacok* átalakulására fókuszáló, 2017-ben elindított REKK Energy Futures sorozat 2018-ban is nagy hangsúlyt kapott. Ilyen rendezvény volt áprilisban az Energy Storage Day, ahol a Fluence/Siemens nyitóelőadása után az Alteo és a Elmű két nagy - itthon az elsők közé tartozó - tárolós projektje is bemutatkozott, amelyek a második félévben már a piacon is megjelentek. A decemberi Demand Side Response rendezvényen pedig a RAP részletes DSR összefoglalóját és a lengyel aukciók tapasztalatait hallhattuk.

A *klímacélok megvalósíthatóságát* több alkalommal napirendre vettük. Áprilisban a RES-távhő hazai terjedését korlátozó szabályozási keretrendszer módosítására tettünk javaslatot. Az őszi PiacMonitoring Klub során az ETS-kvóták árának várható növekedésre vonatkozó REKK-modellezés eredményeit mutattuk be a hazai nagykereskedelmi villamosenergia-árak és a Mátrai Erőmű profit-szintjére vonatkozóan.

A *gázpiacon* a már évek óta tervezett, kiemelt jelentőségű témát, az ukrán tranzit jövőjét vitattuk meg. A III. Kelet-Közép-Európai Energiapolitikai Fórumra elfogadta a meghívásunkat – csak a legfontosabbakat említve - Janez Kopac, az Energy Community vezetője, Sandra Oudkirk, az Amerikai Egyesült Államok Külügyminisztériumának energiaügyekért felelős helyettes államtitkára, Liubov Nepop ukrán nagykövet asszony, Simon Pirani az Oxford Institute for Energy Studies vezető elemzője és az összes régiós gáz TSO vezetője.

A *régiós jelenlét* erősítése érdekében 2018-ban is társszervezőként jelent meg a REKK Alapítvány az Európai Bizottsággal közösen, Brüsszelben megvalósított Central European Day of Energy rendezvényen, és a REKK vezetésével elindult a V4 Energy Think Tank Platform együttműködés is.

A 2018-BAN ELEMZETT TÉMÁK ÉS MEGVALÓSÍTOTT ESEMÉNYEK

Kiemelt hazai témák: a PiacMonitoring Klub sorozat

MÁRCIUS 28:

A 2018. március eleji
nagykereskedelmi
gázártüske okai

2018. március 2-án soha nem látott magasságokba ugrott a spot gázár a TTF-en. A REKK kutatói megvizsgálták, hogy milyen fundamentális okok állhattak a TTF áremelkedése mögött, és hogyan alakultak a környező napokban a gázáramlások és tárolói mozgások hazánkban. A PiacMonitoring Klubon a meghívott résztvevőkkel ezeket a kérdéseket vitattuk meg, és a konklúziókat [Policy Brief](#)-ben foglaltuk össze.

ÁPRILIS 11:

Távozz tőlem távhő?
A megújulóalapú
távhő terjedésének
akadályai

Az áprilisi Klub témája az volt, hogyan tud a távhő hatékonyan megfelelni az Energiahatékonysági Direktíva (EED) megújulóenergia-arány előírásainak Magyarországon. Mivel az érvényben lévő jogszabályi környezet gyakorlatilag kizárta a budapesti távhőt a megújuló részarány számítása során figyelembe vehető energiaigény-ellátási módok közül, a szakmai beszélgetés során a helyzetre megoldást jelentő szabályozási módosítás főbb elemei vázoltuk fel.

OKTÓBER 8:

Az Európai Unió
kibocsátás-
kereskedelmi
rendszerének (ETS)
reformja

Az Európai Tanács 2018. február 27-én elfogadta az ETS rendszer 2020 utáni időszakra vonatkozó új szabályozását. A REKK-es vitaindítóban az új elemek (emissziós mennyiségek évi 2,2%-os csökkenése, az 57%-os kötelező aukciós arány és a kiosztott jogosultságok érvényességi idejének korlátozása) hatását mutattuk be a CO2 árakra és ezen keresztül a villamosenergia-árakra.

Eredmény: [Növekvő árak az európai emissziókereskedelmi piacon - Felgyorsulhat az energiaátmenet? Policy Brief](#)

REKK Energy Futures Sorozat: az Energy Transition vívmányai (I.)

A REKK Energy Futures sorozat 2017 decemberében indult, és minden alkalommal legalább két olyan előadót hívtunk meg, akik az *energy transition* műszaki-technikai jellemzőinek megvilágítása mellett az átalakulással összhangban lévő, azt segítő üzleti modellek megértésében is segíteni tudják az érdeklődő közönséget.

MÁRCIUS 7: AZ INNOVÁCIÓS POLITIKA EREDMÉNYEI AZ ENERGETIKAI INNOVÁCIÓ TERÜLETÉN

ÁPRILIS 8: REKK ENERGY STORAGE DAY

A szakmai fórum keretében:

- A Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke, Dr. Pálincás József ismertette a támogatási programok céljait és az energetikai területen elérhető lehetőségeket.
- Décseiné Giczi Katalin, az E.ON hálózati innovációs szakértőjének előadása alapján megvitattuk a „*Smart Building – Smart Grid – Smart City*” projekt tapasztalatait, amely innovatív megoldást dolgozott ki a városok okos energiaellátása és irányítása területén.

Eredmények: [Az előadások anyagai](#)

A rendezvény során:

- a Fluence Energy képviselőjében Jan Namyslo tartott nyitóelőadást,
- bemutatkozott a három nagy hazai energiatárolási projekt: az E.ON, az ELMŰ és az Alteo projektjei, majd
- kibővített panelbeszélgetés során vitattuk meg hogy a külföldi példák alapján milyen szabályozási környezet szükséges a további terjedéshez.

Eredmények:

[A villamosenergia-tárolás szabályozási kérdései](#)

[Magyarországon \(policy brief\)](#)

[Az előadások anyagai](#)

REKK Energy Futures Sorozat: az Energy Transition vívmányai (II.)

DECEMBER 11: DEMAND SIDE RESPONSE DAY

A rendezvény célja az volt, hogy:

- bemutassuk, milyen módon lehet kihasználni a keresleti oldal rugalmasságában rejlő lehetőségeket,
- milyen szabályozási környezetben,
- milyen konstrukciókon és üzleti modelleken keresztül lehet elősegíteni, hogy a fogyasztói oldal - különösen az ipari energiafogyasztók - rugalmassága piacképes termékként/szolgáltatásként jelenjen meg a villamosenergia-piacokon.

A kiváló hazai előadók mellett hallhattuk a **Regulatory Assistance Project (RAP)** nemrég publikált kutatásának eredményeit Pató Zsuzsanna tolmácsolásában és **Aleksandra Gawlikowska-Fyk, a Forum Energii Power Projektjének vezetőjétől** a Lengyelországban sikeresen működő megoldásokat, a szabályozási változások hatására megjelent szerződéseket és az aggregátorok szerepét.

Eredmények:

- [Előadásanyagok](#)

Régiós energiapolitikai fórum az ukrán gázpiaci integrációról

III. CSEEE Policy Forum - „Challenges and opportunities of EU - Ukraine gas market integration”

- A május 30-31-én Budapesten megrendezett fórum célja az ukrán gázpiac reális középtávú jövőjének felvázolása, az ukrán gáztranzitra vonatkozó forgatókönyvek azonosítása és az Európai Unió és Ukrajna közötti szorosabb gázpiaci együttműködés lehetséges előnyeinek megfogalmazása volt.
- Az ukrán tranzit jövőjét is nagyban meghatározó stockholmi választott bírósági döntés után kialakult helyzetet a gázpiaci értéklánc elemei mentén tárgyaltuk: az érdeklődőknek lehetőségük volt megismerni a fejleményeket az ukrán kitermelés, a földgázszállító vállalat strukturális reformja, az ukrán gáztárolók és a nagykereskedelmi piac működésével kapcsolatban.
- Az eseményhez kapcsolódó zártkörű és nyilvános eseményen:
 - Sandra Oudkirk (US)
 - Liubov Nepop (UA)
 - Georg Zachmann (Bruegel)
 - Simon Pirani (Oxford)
 - Janez Kopac (Energy Community) vett részt kiemelt előadóként.

Eredmények:

- [Policy Brief: Regional vision on "Challenges and opportunities for Ukraine gas market integration - How can the neighbours contribute"](#)
- [Prezentációs anyagok](#)

MÁJUS 18:

A magyarországi nagykereskedelmi villamosenergia-piac 2017-es évének áttekintése

A szakmai rendezvény célja az volt, hogy a meghívott hozzászólók és a résztvevő piaci szereplők segítségével hozzájáruljon a hazai villamosenergia-piacon zajló folyamatok mélyebb megértéséhez és a transzparencia növeléséhez, hiteles képet adva a szakmai közönség számára a tavalyi év piaci folyamatairól.

Többek között érintettük:

- a villamosenergia-fogyasztás és a villamosenergia-termelés alakulását,
- az erőművi és maradó kapacitásokat,
- a határkeresztező kereskedelmet és
- a másnapi és határidős árak alakulását.

Eredmények: [Vitaindító előadás](#)

2018. november 23-ai workshopunkon a magyar gázpiac fejleményeit tekintettük át a globális és regionális trendek tükrében. A REKK felvezető előadása után kerekasztal-beszélgetés formájában elemeztük a kiemelt trendeket minisztériumi, szabályozó hatósági és iparági szakértőkkel. Kiemelt témák:

- Hogyan alakult a fogyasztásszerkezet?
- Hogyan változtak a TTF és a Henry Hub árak?
- Milyen trendek jellemezték a hazai nagykereskedelmi gázárakat?
- Milyen szinten áll a tárolók feltöltöttsége?

Eredmények: [A magyar gázpiac elmúlt évének áttekintése \(felvezető előadás\)](#)

Energiaügyi „think tank” szerep a közép- és délkelet-európai régióban

III. CENTRAL
EUROPEAN DAY
OF ENERGY,
NOVEMBER 5,
BRÜSSZEL

A harmadik CEDE témája a közép-európai országok közötti energetikai együttműködés volt. A nyitóelőadásokat Maroš Sefčovič, az Európai Bizottság energetikáért felelős alelnöke és Jerzy Buzek, az Európai Parlament tagja és az ITRE Bizottság elnöke tartották. A résztvevők a nyitóelőadást követően két panelbeszélgetés keretében vitatták meg a régiós együttműködések jelenlegi állását, először a villamosenergia, majd a gázszektor területén.

Eredmények:

[Country Paper: Cross-border energy cooperation in Central Europe - The case of Hungary](#)

A Visegrad 4 Energy Think Tank Platform elindítása

Az [együttműködés](#) célja a visegrádi országok energetikai kutatóközpontjai közötti kooperáció erősítése, valamint az akadémiai szféra és a döntéshozók közötti párbeszéd előmozdítása ezen a területen. A 2018 júniusi washingtoni bemutatkozás után az alábbi témákkal foglalkozott a Platform:

- *RES Transportation target: How to reach the missing % by 2020? (policy paper)*
- *Visegrad Countries and the Future of Transit through Ukraine (policy paper)*
- *Capacity Mechanism in the V4 Region (policy paper)*
- *Interpretation of mandatory solidarity and related pricing issues based on the gas security of supply (policy paper)*
- *State of the V4 Energy Sector; Effects of wholesale electricity market integration (tanulmány)*

ÉRTÉKELÉS ÉS ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK

A 2018-as munkaterv megvalósításának értékelése:

- A munkaterv összeállításakor a jövőorientált témák kiválasztása kapott nagyobb hangsúlyt, de az aktuális piaci változásokra is reagáltak a szakmai fórumok (horvát LNG policy brief, gáz- és villanypiaci workshopok, TTF ártüske);
- A szakmai rendezvények résztvevői köre reprezentálja a hazai – és egyre inkább a régiós – cégek, intézmények körét;
- A területért felelős kormányzati döntéshozókkal intenzív kapcsolat alakult ki, kulcsterületeken dolgozunk együtt, ahol visszacsatolást tudunk adni fontos témákban;
- Régiós jelenlét további erősítése (ukrán fórum, V4 platform külügyminisztériumokkal aktív kapcsolatban, CEDE);
- Aktív Advisory Board-tól hasznos témajavaslatok érkeznek.

2019-es prioritások:

1. Fenntartani az aktív együttműködést a hazai energiapolitikai alakítóival:
 - ▶ részvétel az Új Energiastratégia vitájában;
 - ▶ részvétel az NEKT szakmai vitájában;
 - ▶ távhő terület (RES részarány, szabályozás);
2. Kiemelkedő külföldi előadók meghívása Budapestre, előremutató nemzetközi kutatási eredményeinek bemutatása a REKK-es fórumokon elsőkézből a kutatásvezetőktől (ld. 2018-ban a Storage Day, DSR Day)
3. Régiós fórum témája: megújuló villamosenergia-tenderek, hazai high-level egyeztetéssel együtt
4. Aktívabb online jelenlét

Táblázat: Policy Brief-ek (Szabályozási összefoglalók)

Sorszám	Szabályozási összefoglaló címe	Tárgyalt téma és kapcsolódó rendezvény	Dátum	Link
REKK Policy Brief 2018/01	Állandó fenyegetés, de kevés konkrét lépés Oroszország ellen	Az amerikai szankciós törvény hatása a kelet-közép-európai energiaszektorra, PiacMonitoring Klub	2018. január	
REKK Policy Brief 2018/02	A 2018 március eleji nagykereskedelmi gázártúske okai	TTF PiacMonitoring Klub	2018. április	
REKK Policy Brief 2018/03	Mi lesz veled, horvát LNG?	Sikertelen első körös KRK open season	2018. május	
REKK Policy Brief 2018/04	A villamosenergia-tárolás szabályozási kérdései Magyarországon	REKK Energy Storage Day (Energy Futures)	2018. június	
REKK Policy Brief 2018/05	Regional vision on "Challenges and opportunities for Ukraine gas market integration - How can the neighbours contribute"	III. Central and South East European Energy Policy Forum	2018. június	
REKK Policy Brief 2018/06	Növekvő árak az európai emissziókereskedelmi piacon - Felgyorsulhat az energiaátmenet?	ETS PiacMonitoring Klub	2018. november	

www.rekk.org